

**Перелік питань для випускників бакалаврського напрямку
«Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»**

Освітня програма *Кіно-, телеоператорство:*

1. Суб'єктивна камера як виражальний засіб операторської творчості.
2. Телевізійний оператор як режисер подієвих зйомок.
3. Робота оператора при багатокамерній зйомці. Створення цілісного зображення в кіно і телебаченні.
4. Внутрішньокадровий монтаж у роботі оператора.
5. Кіно і телебачення: спільне й відмінне.
6. Творчі та технічні можливості роботи оператора на телебаченні. Прямий ефір на телебаченні, відеозапис, студійні та натурні передачі.
7. Сценарій як основа екранного видовища.
8. Робота зі світлом на натурі. Основні джерела світла.
9. Творчий задум та головні етапи його формування.
10. Динамічна камера як виражальний засіб операторської творчості.
11. Український період творчості Дзиги Вертова та Михайла Кауфмана. Найвиразніші засоби документальної зйомки у фільмах «Людина з кіноапаратом», «Симфонія Донбасу», «Весною».
12. Особливості використання об'єктивів з різною фокусною відстанню як засіб екранної виразності.
13. Документи, в яких фіксується операторське вирішення фільму, постановочної телепрограми.
14. Основні характеристики об'єктивів.
15. Фільм режисера О. Веллса та оператора Г. Толанда «Громадянин Кейн» та його вплив на формування екранної мови.
16. Принципи монтажно-зйомки.
17. Об'єктиви з перемінною фокусною відстанню. Особливості їх використання.
18. Світлосила об'єктива та її значення для творчих можливостей оператора.
19. Типи монтажу.
20. Зображальні засоби екранної виразності.
21. Особливості роботи оператора документального телебачення.
22. Можливості об'єктивів у створенні просторової глибини кадру.
23. Особливості роботи оператора постановочного телебачення.
24. Використання допоміжних оптичних насадок і лінз.
25. «Люм'єрівська» та «мельєсівська» традиції в розвитку екранних мистецтв.
26. Творче використання можливостей світлофільтрів на об'єктиві.
27. «Ефект Кулешова» та його значення для подальшого розвитку кіно.

28. Експонетрія натурних та павільйонних кіно- і телевізійних зйомок.
29. Творча співпраця О. Довженка та оператора Д. Демуцького у фільмі «Земля».
30. Сучасні відеокамери та їх основні характеристики.
31. Український поетичний кінематограф та майстерність його провідних операторів.
32. Використання особливостей об'єктивів та світлофільтрів при зйомці крупних планів.
33. Основні етапи винаходу телебачення.
34. Плани кадру та їхній зміст.
35. Структура сучасного українського телебачення. Основні види телевізійного мовлення.
36. Система основних видів світла.
37. Основні історичні етапи розвитку кінооператорського мистецтва.
38. Робота оператора над кольором екранного зображення.
39. Основні етапи фільмовиробництва
40. Класифікація відеокамер та їх основні характеристики.
41. Творчість оператора Ю. Єкельчика (на прикладах фільмів О. Довженка «Щорс» та І. Савченка «Богдан Хмельницький»)
42. Робота оператора у підготовчому періоді створення фільму, постановочної телепрограми. Операторська експлікація.
43. Перший український кінематографіст Альфред Федецький.
44. Типи і загальні характеристики освітлювальних приладів, задіяних у сучасному кіно- і телевиробництві.
45. Операторська творчість А. Головні (на прикладі фільмів «Мати», «Кінець Санкт-Петербурга» режисера В. Пудовкіна).
46. Використання компенсаційних фільтрів для освітлювальних приладів.
47. Зображальна стилістика оператора С. Урусевського (на прикладах фільмів М. Калатозова «Летять журавлі» та «Я – Куба»).
48. Освітлювальна техніка та використання її можливостей в кіно і на телебаченні.
49. Зображальна стилістика сучасної української операторської школи (на прикладі одного з операторів за вибором дипломника).
50. Особливості проведення зйомок у павільйоні та інтер'єрі з використанням штучного освітлення.
51. Зображальна стилістика класичної української операторської школи (на прикладі одного з операторів за вибором дипломника).
52. Робота оператора на натурі за природного освітлення. Характеристики природного освітлення в залежності від погодних умов та положення сонця над небосхилом.

53. Визначальні тенденції сучасної світової операторської майстерності (на прикладі одного з операторів за вибором дипломника).
54. Робота оператора на натурі з підсвіткою (електрична підсвітка, відбивачі та розсіювачі).
55. Фільм режисера Г. Тасіна «Нічний візник» та особливості його зображального вирішення.
56. Види перспектив та їх використання у створенні зображення.
57. Види кіно і телебачення.
58. Особливості операторської роботи під час зйомки музейних об'єктів та іконографічних матеріалів.
59. Головні тенденції сучасної операторської майстерності на українському телебаченні.
60. Техніка безпеки на зйомках.

Освітня програма ***Ведучий програм телебачення:***

1. Телевізійний ефект присутності.
2. Драматургія телевізійного виступу.
3. Сценарій як основа екранного видовища.
4. Поняття цільової аудиторії та його вплив на особливості роботи телеведучого.
5. Телевізійний сценарій: зміст та форма.
6. Види кіно і телебачення.
7. Дикторський текст. Зміст і форма.
8. Визначення та значення побудови мізансцени.
9. Надзавдання – основний компонент драматургічної дії. Наскрізна дія.
10. Творчий шлях та внесок у світове кіномистецтво Олександра Довженка.
11. «Театр корифеїв». Марія Заньковецька – зірка українського театру.
12. Поняття стилю. Взаємозалежність стилю ведучого та телевізійної програми.
13. Визначальні принципи системи Станіславського.
14. Головні принципи телевізійного виступу.
15. Мізансцена як відображення драматургічних стосунків персонажів.
16. Безпосередня підготовка телеведучого до екранного виступу.
17. Монтаж як засіб драматургічної організації екранного твору.
18. Робота диктора і телеведучого з текстом.
19. Принципи монтажно-зйомки.
20. Найпоширеніші недоліки мови на телеекрані.
21. Структура українського телебачення.

22. Зовнішній вигляд телевізійного ведучого. Одяг, грим, макіяж.
23. Особливості документального телебачення.
24. Пластична культура телевізійного ведучого.
25. Особливості постановочного телебачення.
26. Колективна природа творчості в кіно і на телебаченні. Робота ведучого у складі творчої групи.
27. Зображальні засоби екранної виразності.
28. Поняття іміджу телевізійного ведучого. Проблема публічності телеведучого.
29. Звукові засоби екранної виразності.
30. Поняття драматургічного конфлікту.
31. Основні види телевізійного мовлення.
32. «Ефект Кулешова» та його значення для розвитку екранного мистецтва.
33. Основні типи діяльності диктора та телеведучого.
34. Амвросій Бучма та його внесок у формування української кіноакторської школи.
35. Особливості роботи ведучого новин та диктора закадрового тексту.
36. Український поетичний кінематограф, його стилістика та визначні представники.
37. Основні етапи телевізійного виробництва.
38. Перші диктори українського телебачення. Різниця між ними та сучасними телевізійними ведучими.
39. Диктор та ведучий програм телебачення і радіо – спільне та відмінне.
40. Акторський ансамбль фільму І. Савченка «Богдан Хмельницький».
41. Інформаційні жанри телебачення та особливості роботи телеведучого.
42. Види документального телебачення.
43. Стилiстика інформаційної програми.
44. Екранні «маски» німого кіно та значення творчості Ч. Чапліна.
45. Майстерність проведення інтерв'ю.
46. Аста Нільсен – «зірка» дозвукowego кіно.
47. Майстерність телерепортера.
48. Голлівудська система «зірок» та її значення для розвитку кіно.
49. Майстерність ведення телевізійних програм для дітей.
50. Наталя Ужвій у фільмі режисера М. Донського «Райдуга».
51. Ток-шоу як жанр телевізійного мовлення, особливості роботи ведучого.
52. Іван Миколайчук – лiдер «поетичної» генерації українських кіноакторів.

- 53.Творчий досвід і стильові манери українських телеведучих (за вибором).
- 54.Драматургічна конструкція екранних творів – основні елементи.
- 55.Творчий досвід і стильові манери ведучих зарубіжного телебачення (за вибором).
- 56.Броніслав Брондуков – український Чарлі Чаплін.
- 57.Плани кадру та їхній зміст.
- 58.«Піонери» винаходу телебачення.
- 59.Хіт-паради, прогнози погоди, лотереї, анонси: особливості роботи ведучого в цих жанрових формах.
- 60.Майстерність сучасних українських кіноакторів (за вибором).

Освітня програма   *Сценарна майстерність, режисура кіно та телебачення:*

1. Телевізійний ефект присутності.
2. Перший український професійний кінорежисер Данило Сахненко.
3. Кіно і телебачення: спільне та відмінне.
4. Музичний кліп як жанр та його режисура.
5. Час – композиційна основа видовища. Час фізичний та психологічний.
6. Продюсер і режисер у роботі над фільмом.
7. Художня правда і достовірність у трактуванні історичних подій на прикладі фільму «Крути. 1918».
8. Значення творчості Чарльза Чапліна.
9. Визначальні принципи системи Станіславського.
- 10.Зображальні засоби екранної виразності.
- 11.Сценарій як специфічна форма організації екранного матеріалу. Зміст та значення сценарію. Форми сценарних матеріалів.
- 12.Контрапункт і його значення в образній побудові екранного твору.
- 13.Особливості створення документального і постановочного літературних сценаріїв.
- 14.Кадр, його компоненти.
- 15.Драматургічний аналіз твору.
- 16.Рух у кадрі. Види панорамування. Поняття внутрикадрового монтажу.
- 17.Конфлікт та його значення для розвитку драматургії. Наскрізна дія.
- 18.Мізансцена, як відображення драматургічних стосунків персонажів.
- 19.Формування режисури як професії. Специфічний предмет режисури театру, кіно, телебачення.
- 20.Музичне оформлення фільму, телепрограми.
- 21.Послідовний та паралельний монтаж.

22. Шуми як складовий елемент звукового образу фільму, телепрограми.
23. «Театр корифеїв» та його актори.
24. Виникнення та основні етапи становлення монтажу.
25. Життєвий шлях Леся Курбаса і творчі засади його режисерської школи.
26. Методи і форми оповідного монтажу.
27. Режисерський задум. Документи фіксації режисерського задуму.
28. Фільм режисера Віктора Іванова «За двома зайцями».
29. Режисура документальна та постановочна.
30. «Ефект Кулешова» та його значення для становлення мистецтва кіномонтажу.
31. Виробничі процеси та етапи створення фільмів і телевізійних програм.
32. Фільм Девіда Гріффіта «Нетерпимість» і його значення для формування кінематографічної мови.
33. Режисер як керівник творчого колективу.
34. Фільм С. Ейзенштейна «Панцерник «Потьомкін» – шедевр світового кінематографа.
35. Режисура як практична драматургія.
36. Фільм В. Пудовкіна «Мати» та його новаторство в галузі монтажної драматургії.
37. Режисура як практична психологія.
38. Творчість О. Довженка та його внесок в розвиток українського кіно. Фільм О. Довженка «Земля».
39. Режисура інформаційних жанрів телебачення.
40. Фільм І. Савченка «Богдан Хмельницький» – найбільший здобуток українського історичного кіно.
41. Режисерський стиль і його складові.
42. Український поетичний кінематограф, його стилістика та визначні представники.
43. Основні жанрові форми інформаційного мовлення.
44. Іван Миколайчук – лідер «поетичної генерації» української школи кіноакторів.
45. Основні жанрові форми інформаційно-аналітичного мовлення.
46. Поетичний кінематограф Юрія Іллєнка та його органічний зв'язок з народною творчістю.
47. Основні жанрові форми документально-художнього мовлення.
48. Дзига Вертов – основоположник екранної кінопубліцистики. Теорія наскрізного монтажу Дзиги Вертова.
49. Основні жанрові форми художнього телевізійного мовлення.
50. Значення творчості Дзиги Вертова та М. Кауфмана для становлення українського документального кіно.

51. Принципи комфортного монтажу і монтажної зйомки.
52. Кінематографічне відкриття Есфіри Шуб та його розвиток у сучасній кіно- й телепубліцистиці.
53. Багатосерійність як форма телевізійного твору. Її значення.
54. «Люм'єрівська» та «мельєсівська» лінії у кіномистецтві. Сучасний вияв цих тенденцій.
55. Творчість режисера Фелікса Соболева та її значення для розвитку науково-популярного кіно.
56. Виразальні засоби телебачення і режисура.
57. Головні джерела екранного матеріалу.
58. Особливості стилю французької «Нової хвилі».
59. Репортаж та відновлення факту – проблема життєвої правди в екранній документалістиці.
60. Основні етапи винаходу телебачення.

Освітня програма *Звукорежисура*:

1. Основні етапи створення аудіовізуального твору, стадії та процеси роботи зі звуком.
2. Типи звуку на знімальному майданчику та вимоги до них.
3. Основне завдання стадії «перезапису» з точки зору звукорежисера.
4. Мікрофонна знімальна техніка (типи, призначення, особливості використання).
5. Визначення величин відповідності гучності й частоти та їхній зв'язок зі стандартом ISO226.
6. Довжина звукової хвилі та її використання.
7. Явища резонансу і «стоячих» хвиль.
8. Звукові хвилі у відкритому та закритому просторі.
9. Поводження звуку при перевищенні показника рівня гучності «0» в різних системах виміру.
10. Рівень перевищення позначки «0» в аналоговій системі вимірів та його співвідношення з показниками стандартного рівня цифрового сигналу.
11. Цифрова відповідність точному стандартизованому числовому показнику «0dBu».
12. Числові значення міжнародних стандартів ITU/ EBU та SMPTE.
13. Правило співвідношення імпедансів, два способи підключення компонентів звукового тракту.
14. Ефект «відновлення інформації»: сутність явища та можливості його використання.
15. Динамічна обробка звуку та її застосування в звукорежисурі.
16. Ефекти, які ґрунтуються на затримці сигналу, різниця між ними.
17. Мастерінг і його технологічне призначення.

18. Принципи та параметри компресії.
19. Технологія сайд-чейн та методи її застосування.
20. Критично важливі частоти, що вимагають до себе додаткової уваги.
21. Панорамування у зображенні та звуці. Особливості та технологічні відмінності.
22. Управління планами в зображенні та в звуці. Особливості та технологічні відмінності.
23. Роль звукорежисера у виробництві аудіовізуального продукту.
24. Основна мета звукорежисера у процесі перезапису.
25. Блок модуляцій -> ; фільтр -> ; блок ефектів -> ; еквайзер ->; осцилятор. Оцініть правильність побудови цієї структурної схеми, опишіть дію та роботу кожного з її компонентів.
26. Типи модуляції та їхні особливості.
27. Різниця між адитивним та субтрактивним методами синтезу, особливості.
28. Фільтрація, типи фільтрів, їхнє застосування, особливості й налаштування.
29. Тригонометричний ряд Фур'є, його сутність. Його зв'язок із поняттями «спектральний аналіз», «сонограма», «адитивний синтез», «синтез Фур'є», «субтрактивний синтез».
30. Психоакустичні обробки звуку.
31. Види та основні жанри кіно і телебачення.
32. Драматургічна конструкція екранних творів – основні елементи.
33. Визначення сюжету та фабули.
34. Зображальні засоби екранної виразності.
35. Звукові засоби екранної виразності.
36. Кінематографічний та телевізійний сценарій – основні форми.
37. Послідовний та паралельний монтаж.
38. 10 принципів комфортного монтажу.
39. Головні принципи системи Станіславського.
40. Поняття драматургічного конфлікту.
41. Визначення та значення побудови мізансцени.
42. Ефект присутності як визначальний принцип телевізійної стилістики.
43. Поняття суб'єктивної камери.
44. Багатосерійність як форма телевізійного твору. Її значення.
45. Віртуальна реальність як виражальний засіб екранної творчості.
46. Зародження кінематографу: діяльність Й. Тимченко, Т.А. Едісона, братів Люм'єр; «люм'єрівський» та «мельєсівський» напрямки розвитку екранних мистецтв.
47. Перший український професійний кінорежисер Данило Сахненко.
48. Творчий шлях та внесок у світове кіномистецтво Олександра Довженка.

- 49.Значення творчості Чарлі Чапліна.
- 50.Значення творчості Девіда Гріффіта.
- 51.Німецький кіноекспресіонізм та утворення образної екранної реальності. Значення фільмів «Кабінет доктора Калігарі» та «Метрополіс».
- 52.Французький кіноавангард. «Фотогенія» Луї Деллюка.
- 53.Монтажний кінематограф 20-х років. Фільми С. Ейзенштейна «Панцерник «Потьомкін» та В. Пудовкіна «Мати».
- 54.Роберт Флаерті – родоначальник документального фільму.
- 55.Український період творчості Дзиги Вертова та Михайла Кауфмана. Фільми «Одинадцятий», «Людина з кіноапаратом», «Симфонія Донбасу», «Весною».
- 56.Есфір Шуб – родоначальниця «монтажного» документального кіно.
- 57.«Ефект Кулешова» та його значення для розвитку кіномистецтва.
- 58.Визначальні відмінності «німого» та звукового кіномистецтва.
- 59.Формування продюсерської та авторської системи фільмовиробництва.
- 60.Філософсько-образна кінотворчість Ф. Фелліні, М. Антоніоні, А. Тарковського.